

Japaninmagnolia on kasvanut Mustilan kartanon pihapiirissä vuosikymmeniä. 'Vanha Rouva' - tai 'Mustila' -nimillä myytävät japaninmagnoliat ovat sen klooneja.

Magnolian varjossa

Kevät on kauneinta aikaa Mustilassa, emeritusprofessorin ja alppiruusujen jalostajan Peter Tigerstedtin kotitilalla.

TEKSTI JOHANNA VIREAHO KUVAT SARI TAMMIKARI

"Isäni antoi minulle aikoi-
naan yhden neuvon. Jos
sattumalta joudut kasvin-
jalostajaksi, ryhdy risteyttä-
mään alppiruusuja. Olen sillä
tiellä", kertoo professori
Peter Tigerstedt.

Marjaomenapensas kukkii valkoisena kukkapilvenä touko-kesäkuun vaihteessa.

Kevättähdet, idänsinililjat ja kiurunkannukset ovat vuosikymmenten aikana levittäytyneet kukkivaksi matoksi.

Vanhojen vaahteroiden jyrkät oksat kohottautuvat kohti taivaan sineä. Idänsinililjat levittäytyvät sinisenä mattona nurmella. Magnolian suuret, kermanvalkoiset, mielelläni tuoksuvat kukat avautuvat. On juhlovaa astella Mustilan tilan puutarhassa Elimäellä.

"Keväässä on jotain kiehtovan elinvoimaista. Sen odotetuin hetki lienee tämän Suomen suurimman ja vanhimman japaninmagnolian kukinta", kertoo emeritusprofessori, kasvinjalostaja **Peter Tigerstedt**.

Mustila on Tigerstedtin synnyinkoti. Maatilan päärakennus on rakennettu vuonna 1754, muut rakennukset ovat noin sata vuotta nuorempia.

"Isäni istutti magnolian 1930-luvun lopulla vanhan tallirakennuksen viereen suojaisalle paikalle. Siemenet tilattiin Kiinasta ja Mantšuriasta. Siksi 'Vanha Rouva' on sinnikäs Suomenkin talvissa. Se on kokenut talvisodan aikana jopa 43,5 asteen pakkasen."

Magnolian kasvatusta voi onnistua kokeilevalta kotipuutarhuriltakin. Ainakin eteläisimmässä Suomessa on saatu hyviä tuloksia Mustilan magnoliasta, jonka taimia myydään nimillä 'Vanha Rouva' tai 'Mustila'.

"Ilmaston lämpenemisen myötä aiemmin arkoja kasveja voi kokeilla istuttaa omaan puutarhaan. Jalot

lehtipuut menestyvät jopa Keski-Suomessa. Kokeilun arvoisia ovat myös rusokirsikka, neidonhiuspuu ja saksanpähkinä."

IHMISELÄMÄ LYHYT, PUIDEN PITKÄ

Pihan laitamilla saniaisten keväänvihreät versot kiertyvät kauniisti auki, ja myös atsaleat aukaisevat nuppujaan. Alppiruusut kasvavat syvemällä suurten puiden varjostamilla paikoilla happamassa metsämaassa. Ensimmäisenä rodoista kukkii dahurianalppiruusu jo vapun tienoilla.

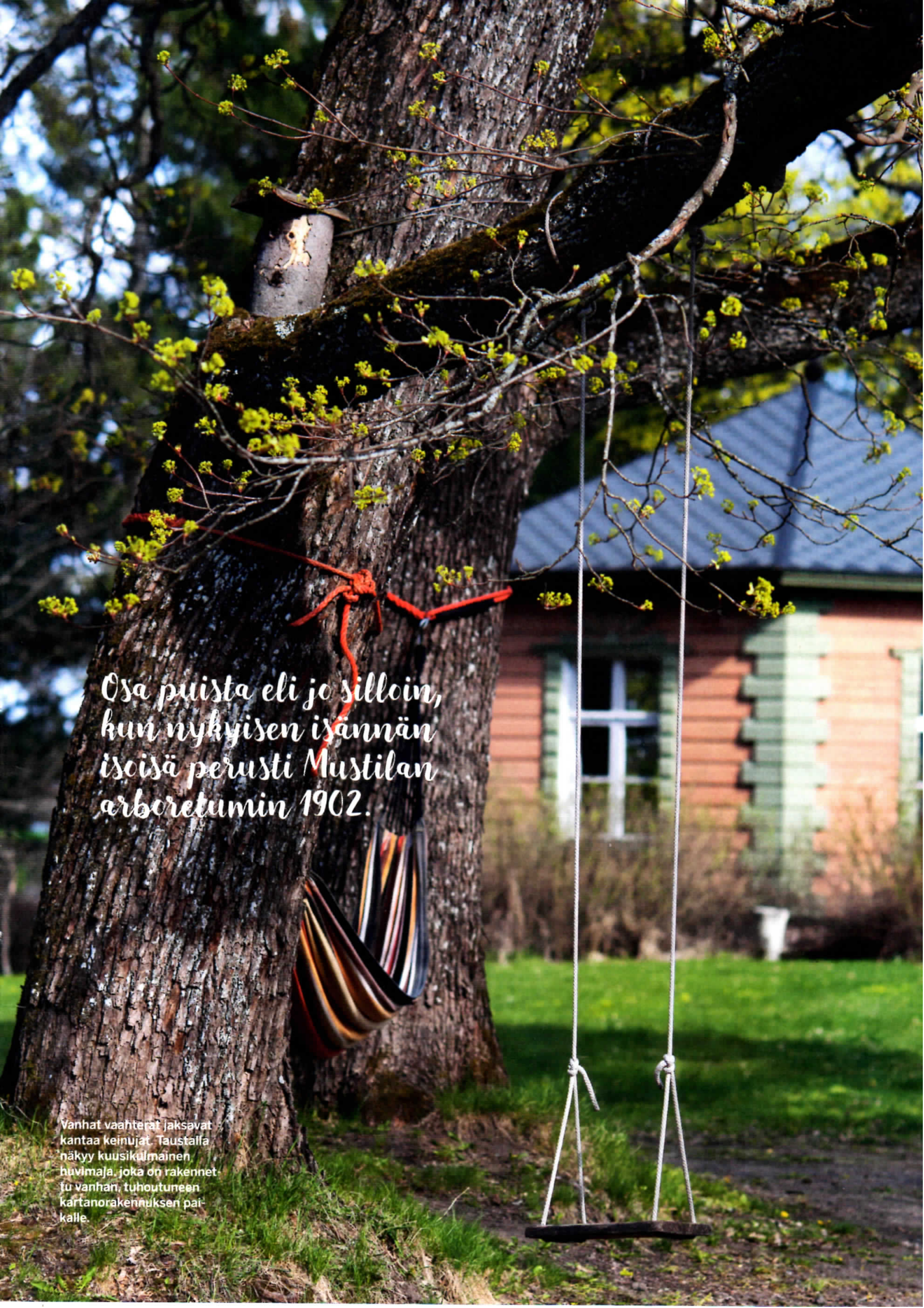
Tigerstedt tuntee pihan kasvit ja tilan historian hyvin. Hänen intonsa ja rakkautensa kasveihin on tarttuvaa.

"Kuusikulmainen huvimajamme oli alun perin tuulimyllyn yläosa. Se siirrettiin muualta vanhan, tuhoutuksen päärakennuksen paikalle ja kunnostettiin. Vaimoni **Irma** maalasi jokaiselle kuudelle seinälle eri puuden lehtiä."

Huvimajan seinällä on myös teksti "Vita brevis, Arbores longae", elämä lyhyt, puut pitkäikäisiä.

HAAVEENA KELTAINEN ALPPIRUUSU

Myös Mustilan alppiruusuilla on uljas historia. Nykyisin

A large, old tree with a thick, textured trunk. A small, dark birdhouse is attached to the trunk. A red rope is tied around the trunk. A striped hammock is hanging from the tree. A swing with a wooden seat and white ropes is hanging from the tree. In the background, there is a red brick building with a blue roof and a green lawn.

*Osa puista eli jo silloin,
kun nykyisen isännän
iscisä perusti Mustilan
arboretumin 1902.*

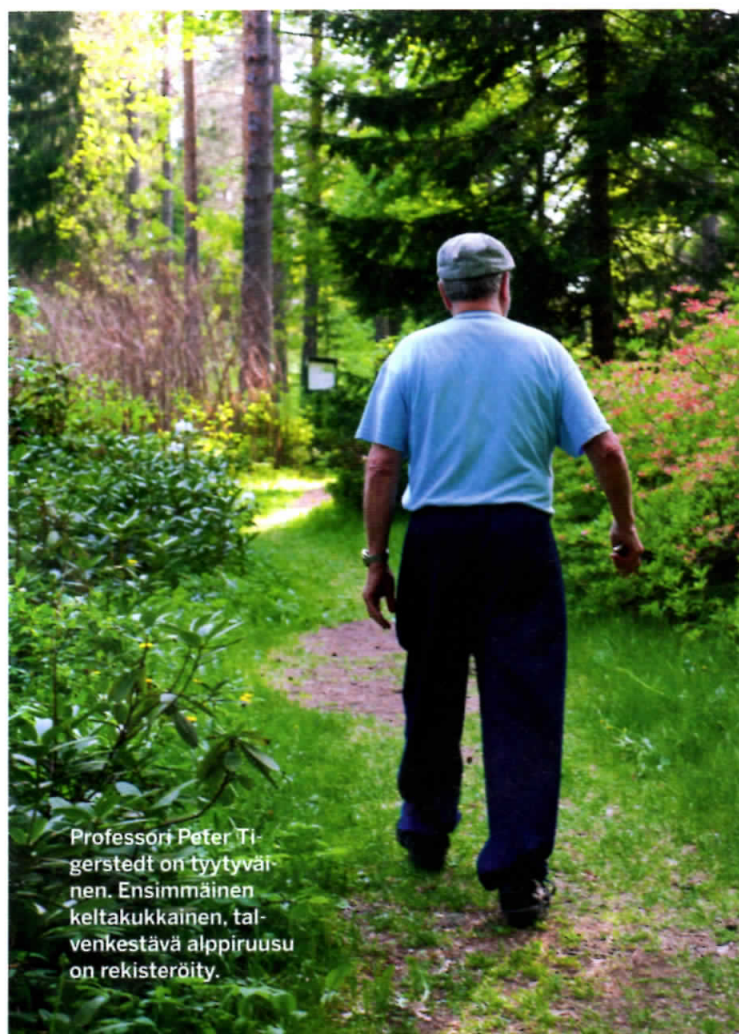
Vanhat vaahterat jaksavat
kantaa keinuja. Taustalla
näkyvää kuusikulmaista
huvimajaa, joka on rakennettu
vanhan, tuhoutuneen
kartanorakennuksen paik-
alle.

Mustilan punamultainen päärakennus on 1700-luvun puolivälistä.

'Lemonade' on ensimmäinen kukkaan puhjennut risteytystyössä syntynyt keltakukkainen alppiruusu. Viime vuonna myytiin pieni erä 'Suomi 100' -nimellä kulkevaa alppiruusua, joka on risteytetty 'Lemonade' -lajikkeesta.

Professori Peter Tigerstedt on tyytyväinen. Ensimmäinen keltakukkainen, talvenkestävä alppiruusu on rekisteröity.

Alppiruusujen suuret kukat loistavat havumetsän keskellä.

mustilanalppiruusuna tunnetun lajin siemenet tuotiin Suomeen Koreasta 1932 ja ovat siitä asti kasvaneet täällä. Kookkaiksi kasvaneet taimet eivät saaneet vaurioita edes kovimpien talvisodan pakkasten aikaan. Juuri ne ovat suomalaisen alppiruusujalostustyön perusta.

Peter Tigerstedt aloitti alppiruusujen jalostamisen vuonna 1972. Hänen tavoitteensa oli saada aikaan talvenkestäviä lajikkeita ja erityisesti keltaisena kukkiva alppiruusu. Sitä varten tilattiin siitepölyä muun muassa Amerikasta, ja Tigerstedt itse kävi keräämässä siitepölyä tulitikkuaskiin jopa Tiibetin rajalta.

Kasvinjalostus ei sovi kärsimättömälle. Pari vuosikymmentä vierähti ennen kuin keltakukkainen 'Lemonade' alppiruusu kukki.

Jalostustyö on synnyttänyt noin 15000 alppiruusuhybridiä Mustilaan. Touko-kesäkuun tietämillä havupuiden keskellä leviävä alppiruusupuisto täyttyy kukista, mehiläisten surinasta ja kukkia ihailevista ihmisistä.

"Täällä on silloin kukkaloistoa kuin Japanissa hanamin aikaan. Mutta en minä ole kaikkea yksin tehnyt, hyvät opiskelijat ovat auttaneet", sanoo Tigerstedt. ●